

XII KONKURS WIEDZY OBYWATELSKIEJ I EKONOMICZNEJ
TEST ETAPU REJONOWEGO, 12 STYCZNIA 2015 R.
ARKUSZ ZADAŃ

1. Sprawdź, czy arkusz z zadaniami zawiera 6 stron.
2. Masz 90 minut na rozwiązanie zadań i przeniesienie odpowiedzi na kartę odpowiedzi. Ocenie podlega tylko karta odpowiedzi.
3. Rozwiąż zadania na podstawie informacji zawartych w materiałach zamieszczonych w tym arkuszu oraz źródłach wskazanych w zakresie wymagań. O ile nie jest powiedziane inaczej, podane polecenia dotyczą Polski.
4. W każdym zadaniu zaznacz tylko jedną odpowiedź. Zanim to zrobisz, przeanalizuj wszystkie podane odpowiedzi i zwróć uwagę, aby zaznaczyć najpełniejszą z nich.
5. Prawidłową odpowiedź zaznacz poprzez dokładne zamalowanie kratki wg wzoru. Np. gdy wybrałeś A:

1. A B C D

6. Jeśli pomylisz się, błędne zaznaczenie zakreśl kółkiem i zamaluj inną odpowiedź:

1. A B C D

Zwróć uwagę, żeby kółko nie wkraczało w obręb kraterki innego zadania. Błędna odpowiedź możesz poprawić tylko raz (w jednym zadaniu może być tylko jedno kółko). W innym wypadku otrzymasz 0 punktów za zadanie.

Zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1. (0-1)

Kto zarządzi najbliższe wybory odbywające się w Polsce?

- A. premier B. Prezydent RP C. Marszałek Sejmu D. przewodniczący PKW

Zadanie 2. (0-1)

Druga tura wyborów samorządowych w 2014 r. odbyła się w 890 gminach i miastach na prawach powiatu. Jaki odsetek wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zostało wybranych w pierwszej turze?

- A. 0-25% B. 25%-50% C. 50%-75% D. 75%-100%

Zadanie 3. (0-1)

W nieco ponad ośmiomilionowej Szwajcarii referendum ogólnopństwowe może być przeprowadzone na wniosek 50 tys. obywateli. W niemalże pięciokrotnie większej Polsce obowiązuje inny tryb decydowania o przeprowadzeniu referendum. Kto i w jaki sposób ma prawo zarządzić referendum ogólnokrajowe w Polsce?

- A. Prezydent na wniosek miliona obywateli
B. Sejm zwykłą większością głosów za zgodą Senatu
C. Prezydent za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej 50 senatorów
D. Sejm zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 230 posłów na wniosek 100 tys. obywateli

Zadanie 4. (0-1)

Czy wynik referendum ogólnokrajowego byłby wiążący, gdyby frekwencja w nim wyniosła tyle samo, ile w pierwszej turze wyborów samorządowych w roku 2014?

- A. Tak, ponieważ osiągnięty zostałby wymagany poziom frekwencji.
B. Tak, ponieważ frekwencja nie ma wpływu na to, czy wyniki referendum są wiążące.
C. Nie, ponieważ nie osiągnięty zostałby wymagany poziom frekwencji.
D. Nie, chyba że wyniki referendum zostałyby zaakceptowane przez Sejm bezwzględną liczbą głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Zadanie 5. (0-1)

Od maja 2014 r. w Sejmie rozpatrywany jest obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt zgłoszony przez obywateli zrzeszonych w Komitecie Inicjatywy Ustawodawczej tejże ustawy. Wskaż, który z poniższych podmiotów nie jest uprawniony do zgłaszania poprawek do projektu ustawy w trakcie jego rozpatrywania w Sejmie.

- A. Prezydent RP C. Komitet Inicjatywy Ustawodawczej tejże ustawy
B. Rada Ministrów D. członkowie klubu Sprawiedliwa Polska w Sejmie

Zadanie 6. (0-1)

„Iksiński przed Trybunał Stanu!” - takie słowa zdarza się nierzadko usłyszeć z ust polskich polityków. Jednak nie w każdym przypadku oskarżany o przestępstwo bądź wykroczenie polityk czy urzędnik państwowy może zostać postawiony właśnie przed tym konstytucyjnym organem władzy sądowniczej. Spośród poniższych przykładów wybierz ten, w którym Trybunał Stanu miałby prawo orzekać.

- A. prowadzenie przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli samochodu w stanie nietrzeźwości
- B. publiczne znieważenie przez Prezesa Rady Ministrów lidera największej partii opozycyjnej
- C. zatajenie przez posła w swoim oświadczeniu majątkowym informacji o posiadanym samochodzie
- D. przyjęcie korzyści majątkowej przez Ministra Skarbu Państwa w zamian za przyspieszenie prywatyzacji jednej ze Spółek Skarbu Państwa

Zapoznaj się z poniższym materiałem i, jeśli będzie to zasadne, wykorzystaj go do rozwiązania zadań 7-11.

Wydatki sektora finansów publicznych w wybranych działach w latach 2010-2013 (w mld zł)

	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	Ochrona zdrowia	Oświata i wychowanie	Transport i łączność	Obsługa długu publicznego	Administracja publiczna	Ogółem
2010	193,09	68,28	48,1	43,94	36,11	24,87	640,36
2011	200,08	71,13	50,08	52,4	38,8	26,23	659,91
2012	209,79	71,5	52,05	57,1	45,68	26,48	689,28
2013	220,43	75,52	52,7	46,97	45,38	27,8	699,16

Kolumna „Ogółem” przedstawia sumę wszystkich wydatków poniesionych w danym roku.

Źródło: <http://www.nik.gov.pl/plik/id.6907.pdf> z dn. 03.11.2014.

Zadanie 7. (0-1)

Wskaż, które z poniższych zdań jest prawdziwe, a które fałszywe.

1. W latach 2010-2013 ponad 1/3 sumy wydatków dotyczyła obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.
2. W danym roku wzrostowi wydatków ogółem towarzyszy zawsze wzrost (w stosunku do roku ubiegłego) wydatków na administrację publiczną.
3. W latach 2011-2013 obowiązywała reguła zakazująca podwyższania wydatków publicznych.
4. Ponad 2/3 wydatków stanowiących różnicę pomiędzy wszystkimi wydatkami w roku 2010 oraz 2013 to wydatki związane z obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi.

A. prawda: 1, 4; fałsz: 2, 3 B. prawda: 2, 3; fałsz: 1, 4 C. prawda: 2; fałsz: 1, 3, 4 D. prawda: 4; fałsz: 1, 2, 3

Zadanie 8. (0-1)

Który z poniższych wydatków publicznych jest bezpośrednio związany z obsługą długu publicznego?

- A. zakup obligacji przez obywateli
- B. spłata wyemitowanych papierów skarbowych
- C. finansowanie kredytów zaciągniętych przez obywateli (np. w ramach programu „Mieszkanie dla młodych”)
- D. wypłata rekompensat dla przedsiębiorstw, które odniosły straty spowodowane nieuczciwą konkurencją

Zadanie 9. (0-1)

Wskaż podmiot odpowiadający za przygotowanie projektu ustawy budżetowej (P) oraz jej wykonanie (W).

- A. P: Sejm i Senat; W: Sejm i Senat
- B. P: Rada Ministrów; W: Sejm i Senat
- C. P: Sejm i Senat; W: Rada Ministrów
- D. P: Rada Ministrów; W: Rada Ministrów

Zadanie 10. (0-1)

Jaki stan finansów państwa został zaplanowany w ustawie budżetowej na 2015 r.?

- A. deficyt dochodów względem wydatków
- B. równowaga dochodów i wydatków
- C. nadwyżka dochodów względem wydatków

Zadanie 11. (0-1)

Który z poniższych podatków zapewni największe wpływy do budżetu państwa w 2015 r.?

- A. CIT
- B. PIT
- C. VAT
- D. akcyza

Zadanie 12. (0-1)

W którym roku Jan Nowak-Jeziorański zainaugurował działalność polskiej sekcji Radia Wolna Europa?

- A. 1945
- B. 1952
- C. 1968
- D. 1980

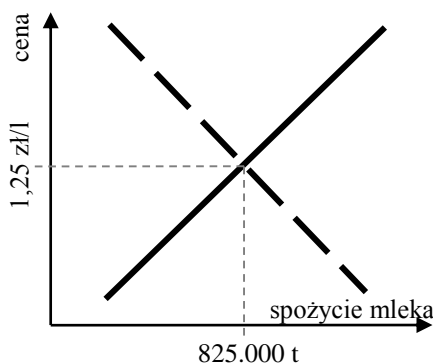
Zadanie 13. (0-1)

Który z poniższych punktów przedstawia jeden z celów działalności polskiej sekcji Radia Wolna Europa?

- A. przeciwdziałanie germanizacji polskiej kultury
- B. przedstawianie historii Polskiej zgodnie z treścią ówczesnych podręczników szkolnych
- C. przekazywanie nieocenzurowanych informacji o bieżącej sytuacji politycznej na świecie
- D. zorganizowanie „akcji balonowej”, w ramach której w balonach wypełnionych helem przetransportowano na teren PRL miliony egzemplarzy m.in. broszury „Za kulisami bezpieki i partii”

Zapoznaj się z wykresem i tabelą oraz, jeśli będzie to zasadne, wykorzystaj je do rozwiązania zadań 14-20.

Polska, sierpień 2014

	Polska	Rosja
mleko	1,25 zł/litr	20 rubli/litr
węgiel	660 zł/tona	6600 rubli/tona

Powyższa tabela przedstawia orientacyjne ceny mleka (w skupie) i węgla (u producenta) w Polsce i Rosji w okresie nałożenia przez Rosję embarga na import mleka z Polski. Należy założyć, że podane ceny odzwierciedlają koszty produkcji tych towarów w podanych krajach. Kurs rubla przyjmij na poziomie 15 rubli za 1 zł.

Źródło: *Farm-gate prices of milk*, z dn. 29.11.2014; *Ile kosztuje tona węgla. Problem bardzo polityczny*, Gazeta Wyborcza z dn. 29.11.2014.

Zadanie 14. (0-1)

Która linia na wykresie przedstawia krzywą podaży? Załóż, że mleko jest dobrem normalnym.

- A. ciągła
- B. przerywana

Zadanie 15. (0-1)

Jakie zjawisko byłoby skutkiem podwyższenia przez producentów ceny mleka powyżej poziomu 1,25 zł/l?

- A. nadwyżka mleka na rynku
- B. niedobór mleka na rynku
- C. rynek osiągnąłby równowagę

Zadanie 16. (0-1)

Jak zmieniłaby się cena mleka w Polsce bezpośrednio po rozpoczęciu eksportu mleka przez polskie mleczarnie do Rosji?

- A. wzrosła
- B. spadła
- C. nie zmieniłaby się

Zadanie 17. (0-1)

Zgodnie z teorią przewag komparatywnych, gdyby Polska i Rosja nie nakładały na siebie ograniczeń w handlu mlekiem i węglem, jaki byłby kierunek wymiany handlowej między Polską a Rosją?

- A. Polska eksportowałaby mleko, a Rosja węgiel
- B. Polska eksportowałaby węgiel, a Rosja mleko
- C. Polska eksportowałaby mleko i węgiel, a Rosja byłaby tylko importerem
- D. Rosja eksportowałaby mleko i węgiel, a Polska byłaby tylko importerem

Zadanie 18. (0-1)

Wskaż przykład produktu komplementarnego w największym stopniu do mleka krowiego.

- A. jajecznicza
- B. mleko sojowe
- C. sok pomarańczowy
- D. płatki śniadaniowe

Zadanie 19. (0-1)

Co mógłby zrobić bank centralny Rosji aby zwiększyć konkurencyjność rosyjskiego mleka za granicą?

- A. obniżyć stopy procentowe
- B. podwyższyć podatki
- C. wzmocnić rubla poprzez sprzedaż rezerw walutowych
- D. wszystkie odpowiedzi są poprawne

Zadanie 20. (0-1)

Jaki organ odpowiada za ustalenie wysokości stopy procentowej, która określa oprocentowanie środków przechowywanych przez banki komercyjne w Narodowym Banku Polskim?

- A. Narodowy Bank Polski
- B. Rada Polityki Pieniężnej
- C. Europejski Bank Centralny
- D. banki komercyjne w transakcjach pomiędzy sobą

Zadanie 21. (0-1)

Do której gałęzi prawa zaliczana jest ordynacja podatkowa?

- A. prawa karnego B. prawa cywilnego C. prawa administracyjnego D. żadnej z powyższych

Zadanie 22. (0-1)

Do którego z niżej wymienionych sądów może odwołać się Jakub, skazany przed sądem rejonowym za kradzież telefonu komórkowego?

- A. sądu I instancji B. sądu okręgowego C. Sądu Najwyższego D. sądu apelacyjnego

Zadanie 23. (0-1)

W którym z poniższych państw część członków parlamentu krajowego stanowią reprezentanci władz państw związkowych?

- A. Czechy B. Francja C. Niemcy D. Hiszpania

Zadanie 24. (0-1)

Kapitał społeczny opiera się na wzajemnym zaufaniu do siebie członków danej społeczności, ich gotowości i umiejętności współdziałania w celu osiągnięcia celów istotnych dla tejże społeczności. Korzystając z tej definicji wskaż przykład charakterystyczny dla społeczności o wysokim kapitale społecznym.

- A. pożyczanie przez panią Joannę swojej suszarki do włosów sąsiadce, pani Bożenie
B. założenie przez grupę mieszkańców wsi Jadów komitetu i wystawienie w wyborach swojego kandydata na wójta
C. zorganizowanie przez uczniów Gimnazjum w Papkoadle zajęć dla seniorów z obsługi komputera i internetu
D. wszystkie z powyższych

Zapoznaj się z poniższym tekstem i, jeśli będzie to zasadne, wykorzystaj go do rozwiązania zadań 25-28.

Francuzki vs. różowy podatek. Nie chcą płacić więcej od Francuzów

Szczoteczkę do zębów, szampon, dezodorant, a nawet... kiełbasę można już kupić w wersji dla niej lub dla niego. Choć produkty te często są podobne albo nawet identyczne, to te dla pań zwykle kosztują więcej. Czy to oznacza, że kobiety płacą ukryty różowy podatek?

Francuska organizacja feministyczna Georgette Sand nie ma co do tego żadnych wątpliwości. Jako dowód podaje przykłady produktów, które różnią się ceną w zależności od tego, czy jest to wersja żeńska, czy męska. Np. za opakowanie maszynek do golenia dla pań w sklepie Monoprix (czyli „jedna cena”) trzeba zapłacić 1,8 euro. Panowie wydadzą na golarki dla siebie 8 eurocentów mniej i w dodatku w paczce będą ich mieć dwa razy więcej. „Sklep wykorzystuje to, że produkty higieniczne dla kobiet i mężczyzn nie są umieszczone obok siebie, by wprowadzić różne ceny za rzeczy, które są podobne, jeśli nie identyczne” - pisze w swoim oświadczeniu Georgette Sand. [...]

Źródło: *Francuzki vs. różowy podatek. Nie chcą płacić więcej od Francuzów*, Gazeta Wyborcza, http://wyborcza.pl/1,75477,16965088,Francuzki_vs_rozowy_podatek_Nie_chca_placic_wiecej.html z dn. 14.11.2014.

Zadanie 25. (0-1)

Przykładem jakiego zjawiska jest stosowanie opłaty nazwanej w tekście „różowym podatkiem”?

- A. rasizmu C. dyskryminacji ze względu na płeć
B. ksenofobii D. żadnego z powyższych

Zadanie 26. (0-1)

Do kogo trafiają wpływy z opłaty nazwanej w tekście „różowym podatkiem”?

- A. do państwa B. do sklepów lub producentów

Zadanie 27. (0-1)

W przykładzie zamieszczonym w tekście, ile wyniosła wysokość opłaty nazwanej w tekście „różowym podatkiem” w przeliczeniu na jedną maszynkę? Jako podstawę naliczenia podatku przyjmij cenę opakowania maszynek dla mężczyzn.

- A. 0% B. między 0% a 50% C. 50% D. ponad 50%

Zadanie 28. (0-1)

Wyobraź sobie, że opłata nazwana w tekście „różowym podatkiem” byłaby prawdziwym podatkiem. Jakim rodzajem podatku byłby „różowy podatek”?

- A. pośrednim B. bezpośrednim

Zadanie 29. (0-1)

Jedną z podstaw świadomej konsumpcji jest reguła 3R. Które z poniższych działań jest zgodne z zasadą 3R?

- A. odmowa przyjęcia rozdawanej na ulicy ulotki reklamowej
- B. organizowanie tzw. wymianek, podczas których uczestnicy wymieniają między sobą nieużywane już ubrania
- C. otworenie sklepu, w którym sprzedawane są produkty bez opakowań, a klienci wkładają je do własnych pojemników wielorazowego użytku
- D. wszystkie z powyższych

Zadanie 30. (0-1)

Jednym z podstawowych założeń społecznej odpowiedzialności biznesu jest przejmowanie odpowiedzialności za negatywne konsekwencje prowadzonej działalności wobec społeczeństwa i środowiska. Które z poniższych działań realizuje właśnie to założenie w największym stopniu?

- A. przekazywanie przez producenta jogurtów części zysku na dożywienie dzieci
- B. promowanie przez producenta chipsów aktywnego trybu życia poprzez organizowanie imprez sportowych
- C. wolontariackie zaangażowanie pracowników firmy komputerowej w prowadzenie szkoleń z zakresu tworzenia stron internetowych dla uczniów szkół podstawowych
- D. żadne z powyższych nie realizuje tego założenia

Zadanie 31. (0-1)

Wskaż cel udzielania mikrokredytów w takich państwach jak Bangladesz czy Kenia.

- A. udzielenie pożyczki na małą kwotę
- B. umożliwienie ubogim ludziom rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej
- C. uzyskanie głosów poparcia od osób otrzymujących mikrokredyt w wyborach
- D. stworzenie konkurencji dla dużych banków mających monopole na rynkach bankowych w tych państwach

Zadanie 32. (0-1)

Czy dla państw takich jak Bangladesz czy Kenia, w których udzielane są mikrokredyty, charakterystyczne jest społeczne rozwarstwienie?

- A. tak
- B. nie

Zadanie 33. (0-1)

Wskaż aktualnie występujące podobieństwo między Chinami i Stanami Zjednoczonymi, zgodnie z informacjami podanymi w audycji „Raport o stanie świata”.

- A. globalne wpływy kultury danego państwa
- B. poziom emisji dwutlenku węgla do atmosfery
- C. poziom życia mieszkańców, mierzony PKB per capita
- D. zasada nieingerowania w politykę wewnętrzną innych państw

Zadanie 34. (0-1)

Södertälje to kilkudziesięciotysięczne miasteczko w Szwecji, którego ok. jedną trzecią mieszkańców stanowią Asyryjczycy, chrześcijańscy uchodźcy z Bliskiego Wschodu. Przyczyn migracji ludności z Bliskiego Wschodu jest wiele: religijne (ucieczka przed prześladowaniami islamistów), polityczne (ucieczka przed prześladowaniami ze względu na poglądy polityczne), ekonomiczne (poszukiwanie lepszych warunków życia) czy społeczne (zagwarantowanie sobie bezpieczeństwa życia). Problem ten poruszany jest w mediach, m.in. w „Raporcie o stanie świata”. Opierając się na wiedzy z jednej z audycji "Raportu" odpowiedz na poniższe pytanie: jakie problemy związane z życiem w Szwecji poruszają asyryjscy migranci?

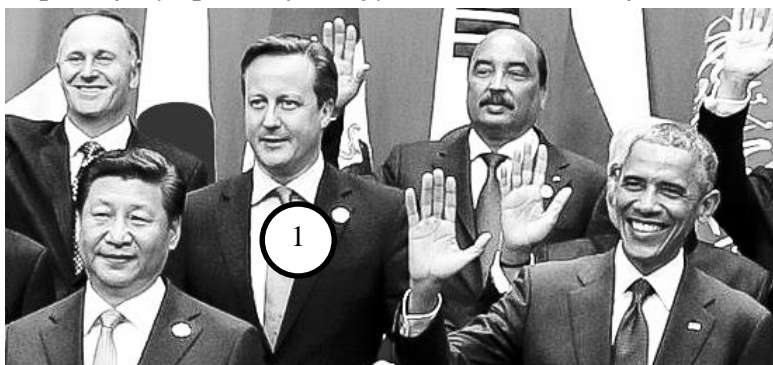
- A. zbyt duża otwartość rządu szwedzkiego dla imigrantów, która przyczynić się może m.in. do powstania nastrojów antyimigranckich w społeczeństwie
- B. brak możliwości znalezienia pracy przez wszystkich imigrantów związana z utrudnianiem migrantom przez prawo szwedzkie podjęcia pracy w tym kraju
- C. pomoc imigrujących do Szwecji w legalnym dostaniu się do tego kraju, skutkująca nadmierną liczbą imigrantów i związaną z nią niemożliwością zapewnienia odpowiedniego poziomu życia wszystkim imigrantom w Szwecji
- D. wszystkie z powyższych odpowiedzi są poprawne

Zadanie 35. (0-1)

Który z poniższych czynników w największym stopniu skłania wiele europejskich firm odzieżowych do lokalizowania produkcji swoich wyrobów w Azji lub Afryce?

- A. stabilność rządów
- B. niższe koszty pracy
- C. większy rynek zbytu
- D. wyższa jakość materiałów

Zapoznaj się z poniższym zdjęciem i wykorzystaj je do rozwiązania zadania 36-37.

Źródło: [Wikimedia](#) z dn. 28.11.2014. Osoba w lewym dolnym rogu zdjęcia to Xi Jinping, Prezydent Chin.

Zadanie 36. (0-1)

Tradycją szczytów międzynarodowych jest wykonywanie wspólnego zdjęcia ich uczestników. Powyższe zdjęcie przedstawia wyłącznie przywódców państw-członków jednej z poniższych organizacji. Wskaż tę organizację.

- A. G20
- B. Unia Europejska
- C. Sojusz Północnoatlantycki
- D. Wspólnota Gospodarcza Azji i Pacyfiku

Zadanie 37. (0-1)

Jaką funkcję w swojej ojczyźnie pełni osoba podpisana cyfrą "1"?

- A. premiera
- B. prezydenta
- C. monarchy
- D. kanclerza

Zadanie 38. (0-1)

Pracownicy w którym regionie świata charakteryzują się obecnie, zdaniem Nialla Fergusona, najwyższym poziomem etyki pracy? Odpowiedz na podstawie materiału TED „6 zabójczych aplikacji dobrobytu”.

- A. Daleki Wschód
- B. Europa Północna
- C. Ameryka Północna
- D. państwa arabskie

Zadanie 39. (0-1)

Jaki czynnik ma decydujący wpływ na zapewnienie długoterminowego rozwoju państw rozwijających się, które zaczęły eksportować złoża naturalne? Odpowiedz na podstawie materiale TED „Dolny miliard”.

- A. demokracja
- B. wolne wybory
- C. państwo prawa

Zadanie 40. (0-1)

Współczesna analiza ustroju państwa bierze pod uwagę nie tylko wolności osobiste czy proces wyborczy, ale również jakość rządów (ang. governance). Rządy są dobrej jakości, jeśli gwarantują m.in. stabilną sytuację w państwie, rządy prawa i niski poziom korupcji. Są one charakterystyczne zarówno dla rozwiniętych państw zachodnich (np. kraje Europy Zachodniej), jak i niektórych państw rozwijających się (np. Chin). Wskaż, jaki ustrój państwa i rządy jakiej jakości występują w Meksyku.

- A. demokracja, rządy niskiej jakości
- B. demokracja, rządy wysokiej jakości
- C. autorytaryzm, rządy niskiej jakości
- D. autorytaryzm, rządy wysokiej jakości

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
1.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej: zadania, kompetencje, skład i cechy członków, zasady wyboru, sposoby działania i przypadki zakończenia sprawowania funkcji, odpowiedzialność;	Konstytucja RP: art. 128.; Przekazy medialne;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ najbliższe wybory to wybory Prezydenta RP, które zarządza Marszałek Sejmu.
2.	C	porządkowanie; wykonywanie obliczeń;	samorządy terytorialne (rodzaje, zadania, zasady działania, organy, zasady wyboru, kompetencje);	KOSS: cz. 1., s. 88.;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ w Polsce jest ok. 2500 gmin. Druga tura odbyła się w ok. 36% z nich, więc w pierwszej turze wybrano ok. 64% organów wykonawczych w gminach i miastach na prawach powiatu.
3.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	referendum: funkcja, procedura zarządzania, przypadki stosowania;	Konstytucja RP: art. 125.;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ zgodnie z art. 125 ust. 2. prawo zarządzenia referendum ma: „Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów lub Prezydent Rzeczypospolitej za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów”. Mimo prób wprowadzenia w 2013 roku ustawy zezwalającej na zarządzanie referendum na wniosek miliona obywateli, ustawa ta nie została uchwalona.
4.	C	łączenie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.; referendum: funkcja, procedura zarządzania, przypadki stosowania;	Przekazy medialne; Konstytucja RP: art. 125.;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ zgodnie z art. 125 ust. 3 „Jeżeli w referendum ogólnokrajowym wzięło udział więcej niż połowa uprawnionych do głosowania, wynik referendum jest wiążący”. Zgodnie z danymi Państwowej Komisji Wyborczej frekwencja w wyborach samorządowych 2014 roku wyniosła 47,4%, wobec czego referendum nie byłoby wiążące. Żaden zapis konstytucji nie wskazuje na wyjątki od 50-procentowego progu dla wiążącego charakteru wyników referendum.
5.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	źródła prawa i procedury ich przyjmowania (tryb przyjmowania ustawy, ustawy budżetowej, zmiany Konstytucji);	Konstytucja RP: art. 119.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ zgodnie z art. 119 ust. 2 prawo wnoszenia poprawek do projektu ustawy podczas jej rozpatrywania przysługuje „wnioskodawcy projektu, posłom i Radzie Ministrów”. Komitet Inicjatywy Ustawodawczej jest wnioskodawcą projektu, a członkowie koła parlamentarnego to posłowie. Jedynie Prezydent nie ma prawa do zgłoszenia poprawek do ustawy na etapie jej rozpatrywania w Sejmie (z wyjątkiem sytuacji, w której Prezydent jest wnioskodawcą projektu ustawy, co w tym przypadku nie ma miejsca).
6.	D	wskazywanie przykładów;	organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej: zadania, kompetencje, skład i cechy członków, zasady wyboru, sposoby działania i przypadki zakończenia sprawowania funkcji, odpowiedzialność;	Konstytucja RP: art. 107 oraz art. 198.;	Odpowiedź D jest poprawna ponieważ przed TS ma prawo być postawiony minister w przypadku naruszenia Konstytucji lub ustawy w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swojego urzędowania. Przyjęcie łapówki jest związane z zajmowanym stanowiskiem ministra, co potwierdza poprawność odpowiedzi. (por. 198)
7.	C	odczytywanie podanych informacji;	budżet (wpływy, wydatki);	Materiał źródłowy;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ: Zdanie 1 jest fałszywe, gdyż w żadnym z podanych lat wydatki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne nie przekroczyły 1/3 wszystkich wydatków (193,09/640,36; 200,08/659,91; 209,79/689,28 oraz 220,43/699,16). Zdanie 2 jest prawdziwe: we wszystkich podanych latach mamy do czynienia ze wzrostem wydatków w stosunku do roku ubiegłego zarówno w odniesieniu zarówno do wydatków ogółem, jak i wydatków na administrację publiczną. Zdanie 3 jest fałszywe, gdyż w roku 2011 w żadnym z podanych działów nie nastąpiły ograniczenia wydatków. Zdanie 4 jest fałszywe, gdyż różnica między sumą wszystkich wydatkach w latach 2010 i 2013 wyniosła ok. 59 mld zł, a różnica w wydatkach na obowiązkowe ubezpieczenia ok. 27 mld zł, co nie stanowi 2/3 z 59.
8.	B	wskazywanie przykładów;	finanse publiczne (deficyt, dług, kryzys, obligacje);	NBPortal, Wydatki publiczne: slajd 15.;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ zakup obligacji przez obywateli nie jest wydatkiem publicznym (tj. ponoszonym przez instytucje państwowe), a takiego rodzaju wydatków dotyczy to zadanie. Odpowiedź B jest poprawna ponieważ spłata emitowanych papierów skarbowych (np. obligacji) jest jednym z podstawowych wydatków związanych z obsługą długu publicznego (państwo oddaje pieniądze pożyczone od obywateli w ramach wyemitowanych obligacji). Odpowiedzi C i D są błędne ponieważ finansowanie kredytów zaciąganych przez obywateli (np. w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych”) i rekompensata strat nie są powiązane bezpośrednio z obsługą długu publicznego (tzn. spłacaniem i zaciąganiem zobowiązań państwa), lecz pośrednio. Oba te działania skutkują zwiększeniem potrzeb pożyczkowych państwa, które są następnie zaspokajane poprzez np. emisję obligacji. Działania opisane w odpowiedziach C i D nie polegają na zaciąganiu/spłacie zobowiązań państwa.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
9.	D	odtworzenie posiadanych informacji;	organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej: zadania, kompetencje, skład i cechy członków, zasady wyboru, sposoby działania i przypadki zakończenia sprawowania funkcji, odpowiedzialność;	Konstytucja RP: Art. 146, Art. 221;	Odpowiedź D jest poprawna ponieważ Zgodnie z art. 221 „inicjatywa ustawodawcza w zakresie ustawy budżetowej [...] przysługuje wyłącznie Radzie Ministrów.” Natomiast art. 146 ust. 4 pkt. 6) określa, że Rada Ministrów „kieruje wykonaniem budżetu państwa (...)”.
10.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	budżet (wpływy, wydatki);	Przekazy medialne;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ - zgodnie z ustawą budżetową - założono ok. 46 mld zł deficytu budżetowego w 2015 r.
11.	C	odtworzenie posiadanych informacji; porównywanie;	budżet (wpływy, wydatki);	Przekazy medialne;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ dochody z tytułu CIT są zaplanowane na poziomie 24 mld zł. Odpowiedź B jest błędna ponieważ dochody z tytułu PIT są zaplanowane na poziomie 44 mld zł. Odpowiedź C jest poprawna ponieważ dochody z tytułu VAT są zaplanowane na poziomie 134 mld zł. Odpowiedź D jest błędna ponieważ dochody z tytułu akcyzy są zaplanowane na poziomie 63 mld zł.
12.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	Radio Wolna Europa (misja, przykłady działań redakcji polskiej, współczesna działalność);	jezioranski.org;	Odpowiedź B jest poprawna ponieważ pierwsza audycja RWE w języku polskim odbyła się 3 maja 1952 roku.
13.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	Radio Wolna Europa (misja, przykłady działań redakcji polskiej, współczesna działalność);	jezioranski.org;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ celem działalności RWE była walka z rusyfikacją i sowietyzacją polskiej kultury, a nie jej germanizacją. Odpowiedź B jest błędna ponieważ ówczesne podręczniki szkolne przedstawiały wizję historii odpowiadającą propagandzie rządów komunistycznych znajdujących się pod wpływem ZSRR, a celem RWE było przypomnienie o prawdziwej historii Polski. Odpowiedź C jest poprawna ponieważ cel ten wyrażony został m.in. przez Jana Nowaka-Jeziorańskiego w słowach „Będziemy mówili wam prawdę o wypadkach rozgrywających się w świecie, którą sowiecki reżym chce przed wami ukryć, by zabić w was resztki nadziei.” Odpowiedź D jest błędna ponieważ „akcja balonowa” nie była celem działalności, a jedynie działaniem realizującym cele działalności RWE, do których należały m.in. walka z rusyfikacją narodu polskiego, przekazywanie niezakłamaną historią Polski czy przekazywanie informacji ze świata.
14.	A	interpretowanie;	popyt i podaż (czynniki wpływające na popyt i podaż, dobra substytucyjne i komplementarne, zmiany popytu/podaży a zmiany wielkości popytu/podaży, równowaga rynkowa);	Khan Academy, playlista Popyt i podaż;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ zgodnie z prawem podaży, wraz ze wzrostem ceny dobra rośnie chęć do jego sprzedaży. Ciągła linia przedstawia właśnie taką zależność - zgodnie z tą linią, im wyższa jest cena dobra tym większa jest wielkość podaży.
15.	A	wskazywanie skutków;	popyt i podaż (czynniki wpływające na popyt i podaż, dobra substytucyjne i komplementarne, zmiany popytu/podaży a zmiany wielkości popytu/podaży, równowaga rynkowa);	Khan Academy, playlista Popyt i podaż; Materiał źródłowy;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ przy cenie wyższej niż 1,25 zł/l producenci oferowaliby więcej niż 825.000 ton mleka, a konsumenci chcieliby kupić mniej niż 825.000 ton mleka. Takie zjawisko nazywane jest nadwyżką.
16.	A	wskazywanie skutków;	przyczyny handlu (teoria przewag komparatywnych); popyt i podaż (czynniki wpływające na popyt i podaż, dobra substytucyjne i komplementarne, zmiany popytu/podaży a zmiany wielkości popytu/podaży, równowaga rynkowa);	Khan Academy, playlista Przewaga komparatywna, specjalizacja i korzyści z handlu; Materiał źródłowy; Khan Academy, playlista Popyt i podaż;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ umożliwienie eksportu mleka do Rosji skutkowałoby zmniejszeniem ilości mleka dostępnej na rynku polskim (producenci część mleka dotychczas sprzedawanego w Polsce zaczęliby eksportować do Rosji). Krzywa popytu pozostałaby w niezmiennym położeniu (ponieważ eksport produktów nie jest czynnikiem determinującym preferencje konsumentów, liczbę konsumentów, ani ich dochody - czyli czynniki odpowiedzialne za położenie i kształt krzywej popytu). Krzywa podaży przesunęłaby się w lewo (ponieważ w wyniku rozpoczęcia eksportu producenci skierowaliby część swojej produkcji za granicę, czyli ograniczyliby ilość mleka przeznaczoną do sprzedaży na rynku polskim; tym samym przy każdej cenie mleka wielkość podaży byłaby niższa, co jest zobrazowane jako przesunięcie całej krzywej podaży w lewo). Przesunięcie krzywej podaży w lewo skutkowałoby zwiększeniem ceny mleka w Polsce.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
17.	A	wskazywanie skutków;	przyczyny handlu (teoria przewag komparatywnych);	Khan Academy, playlista Przewaga komparatywna, specjalizacja i korzyści z handlu; Materiał źródłowy;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ Polska ma przewagę komparatywną w produkcji mleka, a Rosja w produkcji węgla. Przewaga komparatywna Polski w produkcji mleka wynika z tego, że wyprodukowanie litra mleka w Polsce wymaga rezygnacji z produkcji mniejszej ilości węgla niż wyprodukowanie litra mleka w Rosji (po wykonaniu dodatkowych obliczeń - co nie jest konieczne - okaże się, że litr mleka w Polsce kosztuje ok. 2 kg węgla, a litr mleka w Rosji kosztuje aż ok. 3 kg węgla). Jednocześnie wiadomo, że jeśli Polska ma przewagę komparatywną w produkcji mleka, to Rosja musi mieć przewagę komparatywną w produkcji węgla.
18.	D	wskazywanie zależności;	popyt i podaż (czynniki wpływające na popyt i podaż, dobra substytucyjne i komplementarne, zmiany popytu/podaży a zmiany wielkości popytu/podaży, równowaga rynkowa);	Khan Academy, playlista Popyt i podaż;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ jajka są zamiennikiem mleka (do śniadania) lub są niepowiązane ze spożyciem mleka. Odpowiedź B jest błędna ponieważ mleko sojowe jest zamiennikiem mleka krowiego. Odpowiedź C jest błędna ponieważ sok pomarańczowy jest zamiennikiem mleka (do śniadania) lub jest niepowiązany ze spożyciem mleka. Odpowiedź D jest poprawna ponieważ płatki śniadaniowe są spożywane łącznie z mlekiem (są to "płatki na mleku").
19.	A	wskazywanie zależności;	sposoby wpływu stóp procentowych na gospodarkę (mechanizm transmisji monetarnej) – luka popytowa i kurs walutowy;	NBP Portal, Stopy procentowe a inflacja;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ zgodnie z kanałem kursu walutowego mechanizmu transmisji monetarnej obniżenie stóp procentowych skutkuje osłabieniem kursu waluty, co zwiększa opłacalność eksportu. Odpowiedź B jest błędna ponieważ banki centralne nie dysponują prawem zmiany podatków. Odpowiedź C jest błędna ponieważ umocnienie waluty skutkuje zmniejszeniem opłacalności eksportu i zwiększeniem opłacalności importu. Odpowiedź D jest błędna ponieważ odpowiedzi B i C są błędne.
20.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	sposoby wpływu stóp procentowych na gospodarkę (mechanizm transmisji monetarnej) – luka popytowa i kurs walutowy;	Konstytucja RP: art. 227.; KOSS: cz. 2., s. 138.;	Odpowiedź B jest poprawna ponieważ jak podaje źródło, "w Polsce wysokość stopy procentowej [...] określa [...] Rada Polityki Pieniężnej".
21.	C	uogólnianie;	prawo (funkcje, podstawowe zasady, rodzaje prawa, źródła, hierarchia aktów prawnych, procedury przyjmowania konstytucji, umów międzynarodowych, ustaw, rozporządzeń, aktów prawa miejscowego);	KOSS: cz. 2., s. 48.;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ ordynacja podatkowa reguluje kwestie podatkowe, a więc dotyczące stosunków pomiędzy obywatelami i podmiotami prywatnymi a władzą publiczną, co wpisuje się w definicję prawa administracyjnego.
22.	B	wskazywanie zależności;	prawa i obowiązki obywatelskie; organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej; zadania, kompetencje, skład i cechy członków, zasady wyboru, sposoby działania i przypadki zakończenia sprawowania funkcji, odpowiedzialność;	KOSS: cz. 2., s. 51.;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ sądy I instancji rozpatrują sprawę po raz pierwszy. Odwołania trafiają do sądu II instancji. Odpowiedź B jest poprawna ponieważ sądem odwoławczym dla spraw rozpatrywanych przez sądy rejonowe jest sąd okręgowy. Odpowiedź C jest błędna ponieważ Sąd Najwyższy zajmuje się rozpatrywaniem kasacji od wyroków sądu II instancji. Odpowiedź D jest błędna ponieważ sąd apelacyjny jest sądem II instancji w przypadkach, w których sądem I instancji był sąd okręgowy. Jak jest wskazane w treści polecenia, sprawa Jakuba była rozpatrywana przez sąd rejonowy, a nie okręgowy.
23.	C	łączenie;	różne rodzaje państwa wraz z przykładami państw (ustrój polityczny, forma państwa, ustrój ekonomiczny, jednolitość, stopień scentralizowania, system partyjny, system rządów);	KOSS: Słowniczek;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ opisana w poleceniu sytuacja wskazuje na państwo federalne (władze poszczególnych państw związkowych mają wpływ na wybór władzy federalnej). Spośród podanych państw jedynie Niemcy są państwem federalnym.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
24.	D	odtworzenie posiadanych informacji;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.;	Materiał źródłowy;	Odpowiedź D jest poprawna ponieważ każde ze wskazanych działań opiera się na wzajemnym zaufaniu do siebie członków społeczności (p. Joanna ufa p. Bożenie, że dostanie suszarkę z powrotem, w pozostałych przypadkach zaufanie jest podstawą współdziałania – zarówno politycznego, jak i społecznego), a także współpracy w celu osiągnięcia celów wspólnych dla danej społeczności (obie sąsiadki chcą żyć w zgodzie i sobie pomagać, mieszkańcy wsi Jadów chcą, by ich postulaty były realizowane, a młodzież chce pomagać starszym poprzez ich edukowanie, tak jak starsi edukują młodzież). Wobec powyższego wszystkie przypadki wskazują na poprawne przykłady.
25.	C	uogólnianie;	społeczeństwo otwarte i zamknięte (przykłady postaw);	Materiał źródłowy;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ "różowy podatek" skutkuje pogorszeniem sytuacji kobiet (które muszą zapłacić więcej za analogiczny produkt) względem sytuacji mężczyzn. Jest to zatem przykład dyskryminacji.
26.	B	interpretowanie;	normy (rodzaje, przykłady, źródła); podatki (rodzaje, stawki, sposób naliczania);	Materiał źródłowy;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ to nie w wyniku działań państwa ceny produktów dla kobiet i mężczyzn są zróżnicowane. Różnica w cenie jest określana przez podmioty zaangażowane w sprzedaż produktu. Wprawdzie w wyniku stosowania wyższej ceny dla kobiet państwo uzyskuje wyższe wpływy z tytułu podatku VAT, jednak te wpływy nie stanowią "różowego podatku". Odpowiedź B jest poprawna ponieważ "różowy podatek" jest jedynie różnicą w cenie produktów męskich i damskich uzyskiwaną przez sklep i, być może, sugerowaną przez producenta. Wpływy z tej różnicy trafiają więc do sprzedawcy i, być może, dalej do producenta.
27.	D	porównywanie; wykonywanie obliczeń;	normy (rodzaje, przykłady, źródła); podatki (rodzaje, stawki, sposób naliczania);	Materiał źródłowy;	Odpowiedź D jest poprawna ponieważ podstawowa cena towaru to cena zestawu maszynek dla mężczyzn, która wynosi 1,72 euro. Cena porównywalnego zestawu maszynek dla kobiet wynosi 3,6 euro, ponieważ (1) kobiety muszą kupić dwa opakowania maszynek, aby uzyskać tyle samo sztuk oraz (2) jedno opakowanie maszynek dla kobiet kosztuje 1,8 euro. Zatem kwota podatku "różowego podatku" płaconego przez kobiety wyniosła 1,88 euro, czyli ponad 100% ceny produktu dla mężczyzn.
28.	A	uogólnianie;	podatki (rodzaje, stawki, sposób naliczania);	Materiał źródłowy; KOSS: cz. 2., s. 148.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ zgodnie z definicją zamieszczoną w wymaganym źródle, podatki "pośrednie [są] doliczane do cen dóbr i usług". "Różowy podatek" nie jest nakładany na dochód konsumenta, ale na jego wydatki. Tym samym spełnia definicję podatku pośredniego. Odpowiedź B jest błędna ponieważ podatki bezpośrednie są nakładane na dochody podatników.
29.	D	wskazywanie przykładów;	sposoby niwelowania problemu niesprawiedliwego handlu (świadoma konsumpcja, społeczna odpowiedzialność biznesu, zasada zrównoważonego rozwoju);	Edukacja globalna z klasą, Wybory konsumenckie a zużycie energii: s. 3-7.;	Odpowiedź D jest poprawna ponieważ na zasadę 3R składają się 3 komponenty: zasada reduce (ograniczenie liczby produkowanych towarów), reuse (ograniczenie liczby zużywanych towarów) oraz recycle (przetworzenie danego towaru na nowy). Przykłady rezygnacji z wzięcia ulotki oraz sprzedaży towarów bez opakowań odpowiadają zasadzie reduce: obniżenie popytu na dany towar (np. niewzięcie darmowej ulotki, nieużywanie opakowania) przyczynia się do ograniczenia jego produkcji. Przykład wymianek jest przykładem realizacji zasady reuse: nienoszone już ubrania są wymieniane, a nie wyrzucane do śmieci. Wobec powyższego każde ze wskazanych działań jest przykładem realizacji zasady 3R.
30.	B	wskazywanie przykładów;	sposoby niwelowania problemu niesprawiedliwego handlu (świadoma konsumpcja, społeczna odpowiedzialność biznesu, zasada zrównoważonego rozwoju);	TokFM, CSR w Polsce;	Odpowiedź B jest poprawna ponieważ przykłady z producentem jogurtów oraz firmą komputerową nie wskazują na usuwanie negatywnych skutków swojej działalności, lecz zaangażowanie w rozwiązywanie innych problemów, których te firmy nie generują (odpowiednio niedożywienie oraz brak kompetencji informatycznych). Promowanie aktywnego trybu życia przez producenta chipsów jest próbą odpowiedzi na problem, do którego się przyczynia, tj. otyłości.
31.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	sposoby poprawy warunków życia (pomoc humanitarna, współpraca rozwojowa, mikrokredyty);	Krytyka Polityczna, Mikrokredyt polityczny;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ nie jest to cel, lecz opis działania, jakim jest udzielanie mikrokredytu. Odpowiedź B jest poprawna ponieważ zgodnie ze źródłem mikrokredyt to „niewielka (z polskiego punktu widzenia) pożyczka na rozkręcenie własnego biznesu”. Odpowiedź C jest błędna ponieważ zgodnie ze źródłem celem nie jest zysk polityczny, a społeczny (zwiększenie poziomu życia „kredytobiorców”). Odpowiedź D jest błędna ponieważ instytucje udzielające mikrokredytów nie stanowią konkurencji dla banków, które obsługują zamożne osoby – mają różne grupy docelowe.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
32.	A	łączenie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.; sposoby poprawy warunków życia (pomoc humanitarna, współpraca rozwojowa, mikrokredyty);	Krytyka Polityczna, Mikrokredyt polityczny; KOSS: cz. 1, s. 70.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ zgodnie ze źródłem (KOSS) społeczne rozwarstwienie to przypadek, w którym w jednym państwie żyją ludzie bardzo bogaci i bardzo biedni. Na taką sytuację w Kenii i Bangladeszu wskazuje źródło informacji na temat mikrokredytów.
33.	B	wskazywanie wspólnych cech;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.; opis zjawiska (rodzaje rozwoju: gospodarczy, społeczny, poziom rozwoju państw, nierówności wewnątrz społeczeństw, HDI);	Polskie Radio Trójka, Raport o stanie świata: audycja z dn. 15.11.2014 r., 1'00"-15'00".;	Odpowiedź A jest błędna ponieważ, zgodnie z informacją podaną we wskazanej audycji (ok. 4'20"), USA jeszcze długo będą dominowały pod względem potencjału kulturowego. Odpowiedź B jest poprawna ponieważ, zgodnie z informacją podaną we wskazanej audycji (ok. 7'15"), Chiny i USA są często określane mianem największych trucicieli na świecie. Odpowiedź C jest błędna ponieważ, zgodnie z informacją przekazaną we wskazanej audycji (ok. 4'30"), USA i Chiny zблиżają się pod względem globalnego poziomu PKB. Jednocześnie, ponieważ Chiny są ponad 3-krotnie liczniejsze od USA, PKB per capita jest istotnie niższe w Chinach niż w USA. Odpowiedź D jest błędna ponieważ, zgodnie z informacją podaną we wskazanej audycji (ok. 6'00"), działania USA są często uzależnione od wdrożenia popieranego przez nie wartości. Tymczasem Chiny stosują zasadę nieingerowania w sprawy wewnętrzne innych państw.
34.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	skutki (dla migrantów, dla państw docelowych i pochodzenia); sposoby niwelowania problemu (instytucje wspierające migrantów i przykłady podejmowanych przez nie działań);	Polskie Radio Trójka, Raport o stanie świata: z 22.11.2014 r.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ zgodnie z treścią audycji: 1) w audycji wątek miejsc prac w kontekście wielkości szwedzkiej gospodarki nie występuje. 2) Szwecja nie udziela emigrantom wsparcia w legalnym dotarciu do Szwecji, co skutkuje rozwojem przemysłnictwa. (3'50"-5'30") 3) Szwecja deklaruje przyjęcie wszystkich asyryjskich migrantów, lecz to zdaniem ich przedstawiciela jest błędem – pomoc powinna być udzielana zgodnie z dostępnymi zasobami, w innym przypadku może dojść do napięć społecznych, które mogą skutkować rozwojem nastrojów antyimigranckich. (3'50"-5'30")
35.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	opis zjawiska (miejsce państw w globalnym łańcuchu dostaw, sytuacja pracowników);	Edukacja globalna z klasą, Etyka w produkcji ubrań: s. 4.;	Odpowiedź B jest poprawna ponieważ zgodnie ze źródłem „[...] firmom oplać się przenosić produkcję do krajów, gdzie siła robocza jest tańsza niż w krajach wysoko rozwiniętych”. Pozostałe odpowiedzi nie zostały poruszone w materiale dotyczącym przyczyn produkcji ubrań w Azji oraz Afryce.
36.	A	nazywanie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.; sposoby poprawy warunków życia (pomoc humanitarna, współpraca rozwojowa, mikrokredyty); sposoby ograniczania problemu (przez instytucje i państwa, np. ONZ, NATO, przez organizacje pozarządowe);	Przekazy medialne; Polskie Radio Trójka, Raport o stanie świata: audycja z dn. 15.11.2014.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ widoczni przywódcy reprezentują państwa wchodzące w skład G20. Odpowiedź B jest błędna ponieważ na zdjęciu jest widoczny prezydent USA, które nie są członkiem UE. Odpowiedź C jest błędna ponieważ na zdjęciu jest widoczny prezydent Chin, które nie są członkiem NATO. Odpowiedź D jest błędna ponieważ na zdjęciu jest widoczny premier Wielkiej Brytanii, która nie jest członkiem Wspólnoty Gospodarczej Azji i Pacyfiku.
37.	A	nazywanie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.;	Przekazy medialne;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ przedstawiona osoba to David Cameron, premier Wielkiej Brytanii.
38.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	przyczyny zróżnicowanego poziomu rozwoju na świecie; sposoby poprawy warunków życia (pomoc humanitarna, współpraca rozwojowa, mikrokredyty);	TED, 6 zabójczych aplikacji dobrobytu: ok. 13'.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ Niall Ferguson wskazuje na Chiny i Koreę Południową jako przykłady państw z najlepszymi wynikami w nauce, najdłuższym czasem pracy i największym poziomem innowacyjności (ok. 13'-14').
39.	C	odtworzenie posiadanych informacji; wskazywanie zależności;	sposoby poprawy warunków życia (pomoc humanitarna, współpraca rozwojowa, mikrokredyty);	TED, Dolny miliard: ok. 11'.;	Odpowiedź C jest poprawna ponieważ Paul Collier wskazuje, że to jeden z komponentów demokracji - checks and balances (czyli taka organizacja ustroju, w której żadna z władz nie może skutecznie zdominować pozostałych i wprowadzić faktycznej tyranii) - jest kluczowy dla powodzenia trwałego rozwoju.
40.	A	odtworzenie posiadanych informacji; uogólnianie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2014 r.; opis zjawiska (rodzaje rozwoju: gospodarczy, społeczny, poziom rozwoju państw, nierówności wewnątrz społeczeństw, HDI); opis zjawiska (miejsca występowania, zaangażowane strony, kluczowe wydarzenia);	Polskie Radio Trójka, Raport o stanie świata: audycja z dn. 29.11.2014 r., ok. 30'.;	Odpowiedź A jest poprawna ponieważ w Meksyku funkcjonuje demokracja (odbywają się wolne wybory, formalnie są gwarantowane prawa człowieka i obywatela), jednak z uwagi na silną korupcję i słabość organów państwa, o czym była mowa we wskazanym źródle (ok. 30'), rządy meksykańskie nie gwarantują stabilności państwa ani rządów prawa - czyli wskazanych w poleceniu składników dobrych rządów.